

EEN NIEUWE EEND VOOR DE FAUNA VAN JAVA

Met het oogmerk zoölogische gegevens van het Jang-gebergte te verzamelen, maakte ondergeteekende in November 1928 een tocht naar dit gebergte, te beginnen bij Bondowoso via Petoeng I, Baderan, Tjemara Kandang, naar Sekassor. In Juli 1935 herhaalde ik dezen tocht, maar deze keer van Probolinggo uit via Bermi en het bergmeer Taman Hidoep, Taman Kreng, eveneens naar Sekassor. Op laatstgenoemden tocht zag ik twee keer midden op het bergmeer Taman Hidoep—helaas gedeeltelijk in de mist—enkele exemplaren van een mij vreemde eend tusschen een aantal waterkoeten (*Fulica atra lugubris* S. MÜLL.). Door de mist was het niet mogelijk uit te maken met welke eendensoort wij hier te doen hadden. Ik moet hier even vermelden, dat Jhr W. C. VAN HEURN terzelfder tijd eenige weken te Bermi verblijf hield en dezelfde waarneming deed; bovendien zag hij reeds het jaar tevoren waterkoeten op het meer van Taman Hidoep, welke waarneming door hem aan Dr M. BARTELS werd gerapporteerd. In Sekassor vernam ik van den beheerder van het plateau, de heer C. TEN CATE, en later eveneens van den heer A. J. M. LEDEBOER, dat de wilde eend reeds sedert enkele jaren niet alleen op het Taman Hidoep meer, doch ook op het minder bekende bergmeer Toendjoeng, 200 m lager, ten O. van het plateau gelegen, als broedvogel gesignaleerd was.

De heer LEDEBOER was zoo vriendelijk op mijn verzoek een exemplaar van deze eend voor de collectie van het Zoölogisch Museum te Buitenzorg door den beheerder te laten schieten, met het doel zoodoende te kunnen vaststellen met welke soort wij hier te maken hebben. Op deze wijze kwam het Museum in het bezit van een mooi volwassen mannelijk exemplaar, dat door Dr M. BARTELS te Tjiparaj werd gedetermineerd als *Nyroca australis* EYTON. Er zal aan de hand van vergelijkingsmateriaal uit Australië nog uitgemaakt moeten worden tot welk ras de vertegenwoordiger van Java behoort.

Buitenzorg.

P. F. FRANCK.

TERMIETEN. — In het Jubileum-nummer van De Tropische Natuur (December 1936) komt een beschrijving voor van het landschap in Indramajoe¹⁾. Het blijkt dat een der meest opvallende vormen in dit landschap lage koepel- of kegelvormige heuveltjes zijn, die in groot aantal voorkomen. Deze heuveltjes zouden door termieten zijn gevormd, in den tijd toen er nog bosch stond. Uit de beschrijving valt niet met zekerheid af te leiden of deze heuvels nog bewoond zijn of niet. Men zou de gevolgtrekking kunnen maken, dat dit in het algemeen niet meer het geval is, daar uit de dichtheid van de heuveltjes geconcludeerd kan worden hoelang geleden het omliggende land werd ontboscht. Erosie, instorting en afgraving maken, dat de heuveltjes langzamerhand verdwijnen. Dat beteekent dus waarschijnlijk, dat bijbouwen, nadat ontboscht is, niet of niet noemenswaard meer plaats heeft, behalve in een enkel geval, als een oude hoop weer gaat „uitbotten”.

Het viel mij in het boven geciteerde artikel op, dat de heuvels in kwestie tot 1 1/2 m hoog kunnen worden, dat is dus, voor zoover mij bekend is, belangrijk meer dan in den regel het geval is

¹⁾ C. G. G. J. VAN STEENIS: Landschap en Flora in Indramajoe, p. 111 e.v.